

Vladimír Šmilauer

1895–1983

- bohemista a slovakista; četl slovensky, maďarsky, rusky, anglicky, latinsky, německy
- nauka o tvoření slov, syntax a toponomastika, literární onomastika (rozdívá se později); **známe jej zejména jako syntaktika – učebnice větného rozboru**
- dodnes na Web of Science – jméno se tam vyskytuje, nejvíce citovaný je *Vodopis starého Slovenska*, 1932, habilitační práce;
- v elektronické databázi NŘ je citován 485X (od r. 1932); B. Havránek 530X.

Literatura

- Osídlení Čech ve světle místních jmen, 1960 (legendární dílo)
 - Úvod do toponomastiky, 1963
 - **Novočeské tvoření slov, 1971**
 - **Novočeská skladba, 1947**
 - **Nauka o českém jazyku, 1972**
 - Učebnice větného rozboru, 1955
-
- Toponomastika=nauka o místních jménech (toponyma). Na počátku 60. let byl z jeho popudu zahájen soupis pomístních jmen v Čechách.
 - Představitel etymologické onomastiky, komunikační a funkční aspekt pro něj nebyl primární.

- Onomastika

Šmilauer je označován za zakladatele české onomastické školy. Zasloužil se o založení onomastického časopisu a samostatného pracoviště.

- Potíral a vyvracel nesmyslné výklady, např.

Výklad *Čertův kámen, kopec* ne od lat. certus, ale od čert.

Certus = pravý, bezpečný, zaručený, přesný (zajištěný fond Certus)

Nacistická propaganda – *Vodňany* odvozeny od jména starogermánského boha Wotana (Wodana).

Příruční slovník jazyka českého, 9 sv.

Příruční slovník jazyka českého je výkladovým slovníkem velkého rozsahu, čítá 8 dílů v 9 svazcích a dodatky, které nakonec nikdy nevyšly. Vznikal v letech 1935–1957. Nejedná se o slovník kodifikační, ale o vědecký deskriptivní (popisný) slovník, který se zaměřoval na upevnění spisovné slovní zásoby.

Redakce: Oldřich Hujer, Emil Smetánka, Miloš Weingart, Bohuslav Havránek, **Vladimír Šmilauer**, Alois Získal

http://www.ujc.cas.cz/elektronicke-slovniky-a-zdroje/Prirucni_slovik_jazyka_ceskeho.html

O Šmilauerovi zde

- [Naše řeč, ročník 48 \(1965\), číslo 5, s. 257-263](#)

<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=5153>

<http://abicko.avcr.cz/2008/10/13/>

Šmejkalová, Martina. *Praporu věren i ve ztraceném boji: Vladimír Šmilauer - život a dílo filologa (1895-1983)*. Praha: Academia 2015.